

Velfærdsministeriet

Att. Mikkel Boje

E-boern@vfm.dk

17. december 2008

Høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om social service (skærpelse af regler om forældrepålæg og indførelse af ungepålæg)

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) vil hermed gerne takke for muligheden for at kommentere det fremsendte forslag til lovændring.

Generelle bemærkninger

BKF anerkender lovgivernes ønske om at anvende mere insisterende foranstaltninger i indsatsen over for udsatte børn/unge og deres familier. Det er dog usædvanligt, at den sociale lovgivning på så konkret vis fraviger fra princippet om at være rammesættende for handling og i stedet anviser konkrete sanktioner. Dette anses ellers i overvejende grad at høre til Justitsministeriets kerneområde.

BKF finder det væsentligt at fastholde, at anvendelsen af pålæg fortsat beror på en konkret vurdering af redskabets egnethed i forhold til at løse barnets eller den unges problemer. Samtidig ser BKF det som en klar ledelsesforpligtelse at motivere omkring anvendelsen af pålæg, når dette redskab vurderes relevant.

BKF må antage, at forældrepålæg hidtil er anvendt i sager, hvor det er blevet vurderet relevant. Og hvis der er dokumentation for at dette ikke er tilfældet, så bør det pointeres, at den kommunale ledelse har en opgave i at sikre, at de lovgivningsmæssige muligheder benyttes, når det er et relevant. BKF finder imidlertid, at der er et meget langt skridt herfra og til det foreliggende lovforslag.

Det er BKF's opfattelse, at forældre- og ungdomspålæg vil påvirke den kommunale forebyggende indsats i en retning, hvor relationerne til de unge og deres familier i højere grad bliver præget af kontrol og sanktioner og i mindre grad af samarbejde og tillid.

Reglerne om forældrepålæg skærpes fra en kan til en skal-bestemmelse

Evalueringen af anvendelsen af forældrepålæg viste, at 16 kommuner havde anvendt muligheden i 32 sager. På undersøgelsestidspunktet var forældrepålægget blevet efterlevet i 10 ud af 24 sager mens det havde været nødvendigt at iværksætte stop for udbetaling af børnefamilieydelse i 12 ud af 24 sager.

Hyppigste årsag til ikke at anvende muligheden for forældrepålæg var, at kommunerne ikke havde haft sager, hvor det havde været relevant at anvende lovens muligheder om forældrepålæg.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at evalueringen tyder på, at pålæggene er et virkningsfuldt redskab. Forældrepålægget er jo anvendt i de tilfælde, hvor kommunerne har fundet redskabet relevant. I den sammenhæng er en succesrate på 30-40 % maksimalt at betegne som tilfredsstillende – især når man tager omfanget af det statistiske grundlag i betragtning.

BKF ser skærpelsen af reglerne omkring forældrepålæg som en øget fokusering på forældremyndighedens ansvar og den tilhørende forældrepligt omkring omsorg og opdragelse.

BKF mener, at der gennem den nye § 57 a stk. 4 etableres en utydelighed i forhold til det fremtidige regelgrundlag for at iværksætte foranstaltninger uden forældremyndighedsindehaverens samtykke. Dette fordrer normalt en sagsbehandling i kommunens Børn og Ungeudvalg. Samtidig vurderes det at være yderst sjældent, at disse foranstaltninger (konsulentbistand, optagelse i dagtilbud, praktisk hjælp, familiebehandling o.l.) vil være relevante uden et samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, da den type foranstaltninger fordrer et samspil og et samarbejde for at have effekt. BKF vurderer ikke, at tvang understøtter målet – at hjælpe og støtte det enkelte barn og unge - i så henseende.

Indførelse af ungepålæg

Ungepålæg beskrives indført med henblik på fremadrettet at ændre den unges adfærd og ikke som en straf med bagudrettet perspektiv. BKF tvivler på, om dette er en realistisk vurdering. Pålæg skal netop anvendes, hvor der ikke kan opnås en frivillig løsning, hvilket BKF vurderer at ville medføre, at den unge opfatter pålægget som en sanktion i forhold til tidligere handling.

BKF finder, at lovforslaget omkring ungepålæg indholdsmæssigt tenderer en sænkning af den kriminelle lavalder til 12 år. Selv om der ikke er egentlig sanktion forbundet med manglende efterlevelse af ungepålæg, foreslås det at

- tillægge den unge selvstændig klageadgang uden om forældremyndighedsindehaveren
- pålægget skal have en varighed, som står i rimelig forhold til formålet – ikke et resultatkrav
- hente og bringe den unge til den pålagte handlepligt – med tvang?
- politiet – som forsøg – bistår ved gennemførelse af et ungepålæg
- sagsbehandlingen er hurtig, da den pædagogiske effekt mindskes, jo længere tid der går, før den unge mærker konsekvensen af sin negative adfærd

BKF finder det vigtigt fortsat at sikre en tydelig lovgivningsmæssig adskillelse mellem den sociale indsats og det politimæssige arbejdsfelt. Derfor foreslår BKF, at det fremsatte forslag omkring ungdomspålæg i stedet indarbejdes i det strafferetslige system eventuelt i form af ungdomskontrakter med tilhørende retsmyndighed.

Effektiv sagsbehandling

BKF finder det positivt, at der i bemærkningerne til lovforslaget lægges vægt på, at en § 50 undersøgelse ikke skal være mere omfattende end formålet tilsiger, og at afgørelser af denne karakter vil kunne finde sted på baggrund af en allerede foreliggende § 50-undersøgelse. Dette støtter op om hurtig handling og rationelle formkrav.

Udveksling af oplysninger

I forbindelse med opfølgning på, om den unge efterlever pålægget er det BKF's vurdering, at der ikke i tilstrækkeligt omfang er taget højde for behovet for også at samarbejde/udveksle oplysninger med private arbejdsgivere. For nogle af de unge i målgruppen for ungepålæg vil det således være væsentligt også at kunne indgå i et konkret samarbejde med arbejdsgivere på det private arbejdsmarked.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Per B. Christensen, Tlf. 55 88 30 01, perbc@naestved.dk, eller
Bruno Borella, Tlf. 99 88 77 70, brbo@rebild.dk

På bestyrelsen vegne

Bruno Borella.